

A black and white photograph showing a person's arm and hand in a textured suit jacket, holding a white ballot paper and inserting it into a slot in a wooden ballot box. The background is dark.

Met het rode

Op 9 juni zijn er Tweede Kamerverkiezingen. De stembusuitslag heeft ook voor studenten geneeskunde belangrijke consequenties. Gaat de huidige toelating tot de studie op de helling? Hoe selecteren we de beste artsen? Wordt studeren duurder?

Louise Konijn, Lidewij Warris, Eveline Langereis, Tom Brouwer

potlood in de hand

Politieke partijen over gezondheidszorg en medisch onderwijs

In 2006 stemde 25 procent van de huisartsen op de SP en 16 procent voor de PvdA, aldus een onderzoek van Trouw onder 500 huisartsen. In de 'stemwijzer gezondheidszorg 2006' van Medisch Contact konden artsen reageren op stellingen; daar scoorde de PvdA toen het beste. Een stemwijzer specifiek voor artsen en geneeskundestudenten voor 2010 is er nog niet, maar het studentenplatform vergeleek alvast de uitgangspunten van PvdA, SP, GroenLinks, CDA, D66, VVD, PVV en hun jongerenafdelingen op het terrein van de gezondheidszorg en het medisch onderwijs.

Controversieel

Er is de laatste tijd veel te doen over de numerus fixus, de door de overheid gereguleerde instroom tot de geneeskundeopleiding. Voorstanders van afschaffing willen zo de specialistensalarissen omlaag brengen en het verwachte artsentekort oplossen. Tegenstanders vrezen juist voor hogere kosten in de zorg en slechtere kwaliteit van het medische onderwijs.

Een andere actuele discussie, vaak verward met de numerus fixus, gaat over de afschaffing van de loting. Een nog niet aangenomen wetsvoorstel biedt universiteiten de gelegenheid om volledig decentraal te gaan selecteren. Hoewel universiteiten niet worden verplicht hiertoe over te gaan, ligt het voor de hand dat de rol van de loting verder wordt beperkt.

Na de kabinetscrisis zijn beide discussiepunten controversieel verklaard. Een volgend kabinet zal hierover besluiten moeten nemen. De komende verkiezingen zijn dus bepalend voor het instroombeleid van de geneeskundestudie. Wat vinden de politieke partijen?

PvdA, SP, D66, CDA en VVD vinden dat de toegang tot de geneeskundestudie helemaal moet worden vrijgegeven om het tekort aan artsen op te lossen en de wachtlijsten terug te dringen. D66 pleit bovendien voor volwaardige medische faculteiten in Enschede en Tilburg.

CDA en VVD willen de loting afschaffen. De VVD vindt dat universiteiten moeten concurreren, onder meer door variatie in de selectie van nieuwe studenten. Eindcijfers en motivatie moeten daarbij albei een rol spelen. Het CDA voert aan dat door decentrale selectie 'de match tussen student en opleiding' beter tot zijn recht komt.

PvdA en GroenLinks zijn er nog niet van overtuigd dat decentrale

D66: 'De numerus fixus afschaffen en een volwaardige medische faculteit in Enschede en Tilburg.'

selectie een meerwaarde heeft ten opzichte van loting. De PvdA wil eerst een gedegen evaluatie van deze selectievorm, voordat de huidige situatie wordt gewijzigd. GroenLinks wijst op een onderzoek uit Rotterdam dat heeft aangetoond dat decentraal geselecteerde studenten weliswaar minder uitvallen, maar niet sneller of beter studeren. De PVV vindt dat hbo-scholen en universiteiten voor iedereen toegankelijk moeten blijven.

Studiefinanciering

Om te bezuinigen gaan er stemmen op om de studiefinanciering om te zetten in een sociaal leenstelsel, waarbij de student na zijn afstuderen naar rato van zijn inkomen zijn lening terugbetaalt. Dit levert de overheid een besparing op van een miljard euro. CDA en SP pleiten voor behoud van de studiefinanciering, omdat anders de toegankelijkheid van het onderwijs in het gedrang

GroenLinks: 'Wij willen een studiefinanciering op basis van een bijdrage van oud-studenten, afhankelijk van hun huidige inkomen.'

VVD: 'Of het budget voor het hoger onderwijs wordt verhoogd, of de studenten moeten een hogere eigen bijdrage leveren.'

komt. Het CDA vindt het behoud van studiefinanciering belangrijker dan het behoud van de ov-jaarkaart. De PVV vindt dat aan beide niet getornd mag worden; elke burger moet kunnen doorstuderen.

GroenLinks, PvdA, D66 en VVD zijn wel voor omzetting in een sociaal leenstelsel, zodat de kosten eerlijker worden verdeeld tussen overheid en student. D66 en VVD stellen als voorwaarde dat de vrijkomende gelden worden gebruikt om de kwaliteit van het hoger onderwijs te verbeteren. De VVD is hiernaast ook voor een

'Als SP vinden wij dat de toelating tot de studie geneeskunde moet worden losgelaten.'

andere beloning van universiteiten en hogescholen. GroenLinks ziet mogelijkheden om vanuit een bijdrage van oud-studenten de studiefinanciering te bekostigen, afhankelijk van hun huidige inkomen. De PvdA vindt dat collegegelddifferentiatie (studenten met bijvoorbeeld rijke ouders moeten meer collegegeld betalen) mogelijk moet zijn, mits dit de toegankelijkheid van het hoger onderwijs niet vermindert.

Orgaandonatie

Al jaren woedt in de Tweede Kamer een heftig debat over het al dan niet invoeren van een actief donorregistratiesysteem zoals in België. Mensen moeten dan zelf aangeven of ze wel of niet donor willen worden. Wie niet kiest, wordt ingeschreven als donor.

PvdA: 'Mensen die zich als orgaandonor registreren, komen niet hoger op de wachtlijst als zij zelf een orgaan nodig hebben.'

GroenLinks, D66, SP en PvdA zijn voor dit actieve donorregistratiesysteem. De PvdA maakt wel de kanttekening dat zij ertegen is om mensen die zich als orgaandonor registreren hoger op de wachtlijst te plaatsen als zij zelf een orgaan nodig hebben. CDA, VVD en PVV zijn tegen het actief donorregistratiesysteem. Het CDA wil orgaandonatie wel stimuleren, omdat de vraag naar organen in de toekomst verder zal toenemen. Maar de overheid moet terughoudend zijn als het gaat om de integriteit van het menselijk lichaam. De christendemocraten hopen het aantal orgaandonoren te laten stijgen door mensen expliciet en op verschillende momenten te vragen en door goede voorlichting. De VVD meent dat iedereen een eigen afweging moet kunnen maken omtrent al dan niet donor zijn. Daarom is de VVD-fractie tegen het geen-bezwaarsysteem, waarbinnen het niet maken van een keuze automatisch tot een 'ja' leidt. De PVV noemt een actief registratiesysteem een 'doodeng' idee.

'CDA: De overheid moet terughoudend omgaan met de integriteit van het menselijk lichaam.'

Specialistensalarissen

De salarissen van medisch specialisten en het introduceren van marktwerking in de zorg zijn nog steeds voor veel partijen omstreden punten. Hoe kijken de partijen tegen de beloning van specialisten aan?

GroenLinks, SP, PvdA en PVV willen de specialistensalarissen aan banden leggen, onder meer door hen in loondienst te laten werken. De PVV doelt hierbij op de doorvoering van de Balkenende-norm in de zorgsector. 'De zorgbobo's moeten financieel verantwoordelijk gesteld worden voor misstanden en geen gouden handdrukken meer'.

CDA en VVD kiezen meer voor grip op de inkomens van medisch

specialisten, waarbij de vergoeding een integraal onderdeel wordt van de prijs voor zorgproducten.

D66 laat haar mening enigszins in het midden door te stellen dat de beloning van zowel bestuurders als medisch specialisten moet passen in de beloningsstructuur.

Het M-woord

In de bekostiging van de zorg is de afgelopen jaren al veel veranderd. Zo zijn er diagnose-behandelcombinaties (DBC's) ingevoerd en is het zorgverzekeringstelsel aangepast. Al jaren woedt er een felle discussie over het M-woord, ofwel meer marktwerking in de zorg. Hoe staan de partijen hier tegenover?

De SP wil de invoering van marktwerking in de zorgsector stoppen. Het bureaucratische systeem van DBC's moet volgens de SP ook verdwijnen. Ook de PvdA is zeer kritisch over marktwerking. Evenals de PVV, die in het verkiezingsprogramma schrijft: 'één manager erbij, dan twee eraf.'

VVD, D66 en CDA zijn voor marktwerking en willen doorgaan op de ingeslagen weg met de DBC's. De partijen hebben wel elk hun eigen nuances bij het invoeren van marktwerking. CDA, PvdA en VVD zien de kosten van de zorgtoeslag oplopen en vinden dat het doel van de zorgtoeslag is achterhaald. Het aantal mensen waar de toeslag voor bedoeld is, moet worden ingeperkt. Volgens het CDA is marktwerking het uitgelezen middel om de zorg betaalbaar te houden, meer prikkels voor kwaliteit te genereren, een betere prijs-kwaliteitverhouding te realiseren en de belangen van patiënten centraal te stellen.

PVV: 'Zorgbobo's financieel verantwoordelijk stellen voor misstanden en geen gouden handdrukken meer.'

De PvdA wil een lagere zorgpremie waarbij duidelijker wordt gedifferentieerd naar inkomensafhankelijkheid. Zo wordt het teruggavensysteem door middel van de zorgtoeslag (en veel bureaucratie) overbodig. Ook GroenLinks is het eens met marktwerking, mits het systeem van DBC's drastisch wordt vereenvoudigd tot overzichtelijke en heldere zorgproducten.

Wat ga jij stemmen?

De politieke partijen verschillen dus op veel punten van mening over de toekomst van de zorg en de medische opleiding in Nederland. Wil je onze mening weten over medisch onderwijs en de zorg? Kijk dan op www.knmgstudentenplatform.nl. Op 9 juni is het aan jou om te bepalen waar jij het meeste waarde aan hecht. Gebruik je stemrecht en laat weten waar je staat! Studentenplatform

De bronnen die voor dit artikel zijn gebruikt, vind je op www.artsinspe.nl/rodepotlood.